

SYSTEMY INFORMATYCZNE WSPOMAGAJĄCE HODOWLĘ

**Detekcja genów głównych w populacjach zwierząt
hodowlanych – wprowadzenie**

- 1. Modelowanie zmienności genetycznej**
- 2. Modele statystyczne**
- 3. Analiza sprzężeń**

MODELOWANIE ZMIENNOŚCI GENETYCZNEJ

MODELOWANIE ZMIENNOŚCI GENETYCZNEJ

$$y = \mu + s + g + i + e$$

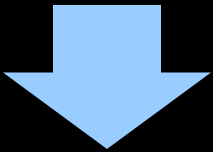
**GENY
GŁÓWNE**

POLIGENY

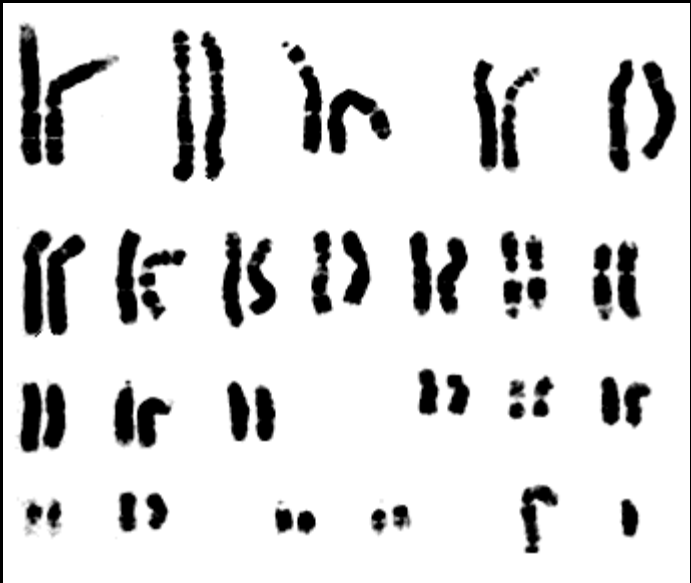
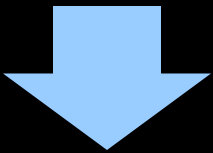

MODELOWANIE ZMIENNOŚCI GENETYCZNEJ

POWIĄZANIE WARTOŚCI FENOTYPOWEJ CECHY Z SEGREGACJĄ MARKERÓW

- wartość fenotypowa cechy
- genotypy markerów
- spokrewnienie osobników

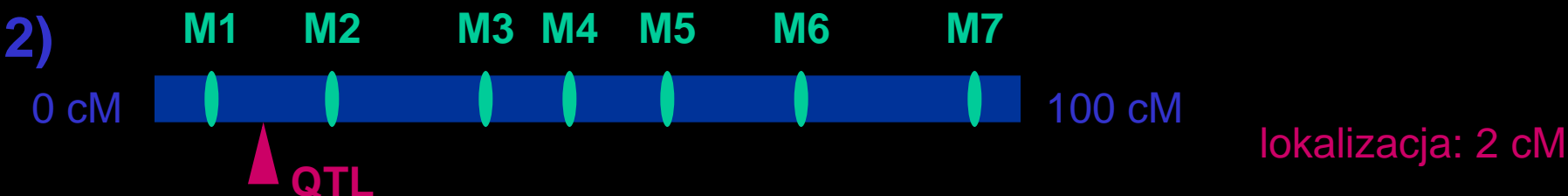
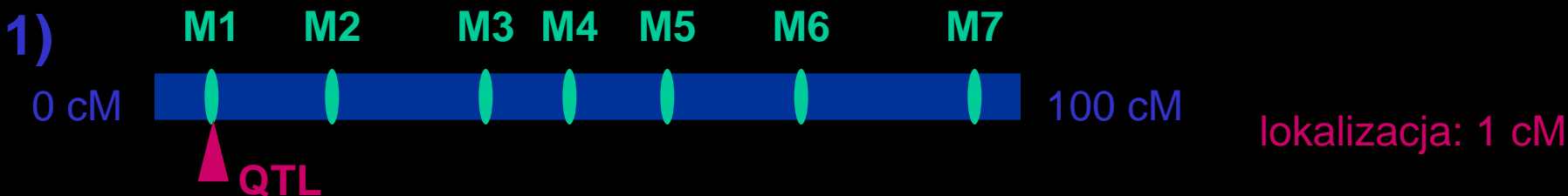

MODELOWANIE ZMIENNOŚCI GENETYCZNEJ

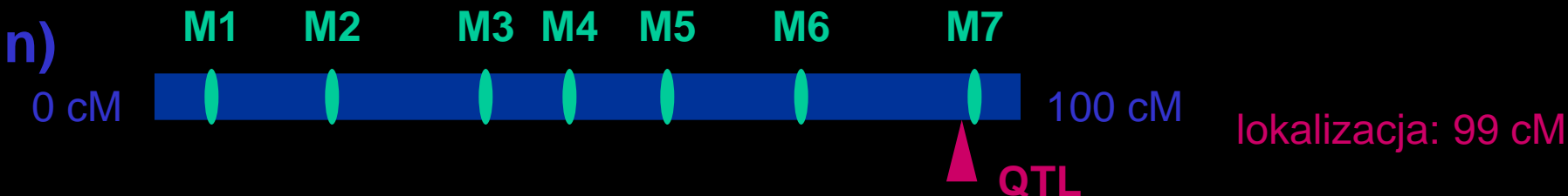
TTCTTTCTGTGGTGCTTTACAAAATCTTGAACCTTCTGGAATTGATCAAGCAGATAGACG
AACGAAATACTGGAATAACAGTTAAAGATCGTGCTGCTTTTAAAAAAATTTTAGAAGCT
ACCAAACAAAGCAAATTCAGTGTATTGCACCTAATTGCCAAAAACAAGTCTCTCCTTT
ACAATATTCGAAAAATAATAACTTTATATATAAATTCGGTACTACAAAGGGTATAGTTT
TGGATAACAGGCATGTGTTTAATATCTTACAAAATCTTCCACAAACGTTTAAATTATG
TTAACCCCTTCGAATGCTCATCAAATCGTATCTCCCGAAAATGTCTTTTATGCTAATAG
TATCTTACTTCCACCACATAATCTACGAACTATCAATGTTTATGATGGTCAGGTTACGA
GTTTGTTAACAAGTGATTTGAATCTGATAATGCGAAGAGTTGCTAATAATGAGACAAAT
GCAAAAATACAAAAATCTTGGATTCTATCGATAACAGCCGAGGTGCCAATCCATATGC
TACAAATAAAAAGCTTACTTTGGATACTTTGACAGGTGGACACTCAAAGAATCTTATT
TGCGAAGTTATATTAATGGCAAACGTATTCCTGAGACTGCCAGAGCTGTAATCGAACCC
TCTATGAATAAACTGGCTTTATTGAAGTACCATCTTACATTTTAAACAAGTTAAGAGA
TGTTGTCTTTTATAATCACGTTACGAAAGATAACATACTCAAAGTCTTCAAACGAAC
AAGCTTTTCTAACATATATCAAAGTGATCATAATTCTGAAAATCCTTATATGGTTTAT
GATTTAGCACAGAAGAATGGATATTTAACCTTGGCTCCTAATTTCCGGTGATATTTTCGA
AAAAGGAAAGAGGAAGGTGGTTTTGTAACATTTGCAGACATCCATCTATCTGGTTAA
CTAATATCCAATCTGGTATAATAAAAAGATCAGAAGGGTTTACTATTAACATCCCAACC
ACAATTTGCACATCTTTTAAATGCTGATTTTGATGGAGATGAGATGACAATATATCTTT
CAAATCCCATGTGCCAATCTCGAACAAAGCTTTGATTATGAACTCACGAAATCTCTTCA
AAAATCTATAACAAGCAATCCAATGTTCCGGCTTGGTCCAAGATCAAATACCAGCCTTG
AATAAGTTATATAGACGACAAAATTATACATATAACGATGCGTTGGTGATTTTAGGACA
ATTCGGATTTCTGTTAACACCTGGAAAAGATAATTATACCGGAAAAGATATACTTTCTT
GTGTATTCCAAACATTATACACTCAAAGGAATTGTTGAAAATGGCGAACTTATTTTG
GAGAATTTTACAAATAAATCGTTTTCCGCAAATTCCTCAAAGTCCATCTTTGGGCATCT
TGTTTTATTTTATGGACAAGAGTATGGTTTGACTATATTGGATACAATGCGAGATATG
TTCAAATTTTATTACACATTTTGGTTTTAGTGTAAAAATCCGAGATATGATCCCAAGC
CCAAAATTTTGGATATTCTAGAAAAGATCGTAGACCAAGAAGTGGATAAAATTGATAA
ACAAACAAAACCTTCTATATGACGATATCGAACAAAGGTAAGGTTATAATCAACTCTTATG
ATGATATTTCTGAGTTCAGATTAATAAATGTGGCTATTATGAAAAAGAACTAGAAAGC
AACTTTTGGAACTTTTGGATGAATATTATGATGAAGACAATAATTTCTAGAGATGTA
TAGAACGGGATATAAGGTCAACATTAACGAACTTCTCTCTATTATGTGTTTCTCGGGTT
TTAAAAATTATGGAAATATCGAAATGATTACACCGGGTCTTAATGGTAAACATCTTTG
TTTAGCTTACCAGATTCTATAAATTAACAAGATTATGGGTTCATCAAAGCTCTATTGC
CAAAGGGTTAACGTTTGAAGAATATGCTACAATCGTAAAACAAGAAGCTTTTCCACAAA
TTGTTAATGTTACAACCTGGTACTTCACAAACAGGATTTTTGGGGAAAAAAATGGTTAAA
ATGGCTTCTGAATTC

MODELOWANIE ZMIENNOŚCI GENETYCZNEJ

POSZUKIWANIE NAJBARDZIEJ PRAWDOPODOBNEJ LOKALIZACJI GENU GŁÓWNEGO NA CHROMOSOMIE

...

MODELE STATYSTYCZNE

$$y = \mu + s + g + i + e$$

$$y = \mu + s + q + p + i + e$$

LICZBA GENÓW GŁÓWNYCH

- pojedynczy gen główny
- kilka sprzężonych genów głównych
- epistaza pomiędzy genami

WPŁYW GENU GŁÓWNEGO

- wpływa na jedną cechę
- wpływa na kilka cech
- efekty epistatyczne

OKREŚLENIE POŁOŻENIA GENU GŁ.

- na podstawie pojedynczego markera
- na podstawie dwu sąsiadujących markerów (przedział markerowy)
- na podstawie kilku markerów

MODELE STATYSTYCZNE

POSZUKIWANIE NAJBARDZIEJ PRAWDOPODOBNEJ LOKALIZACJI GENU GŁÓWNEGO NA CHROMOSOMIE

1) $y = \mu + q_1 + e \rightarrow$ prawdopodobieństwo

2) $y = \mu + q_2 + e \rightarrow$ prawdopodobieństwo

...

n) $y = \mu + q_{99} + e \rightarrow$ prawdopodobieństwo

ELEMENTY MODELU:

y wartość cechy

μ efekty wspólne dla wszystkich osobników

e efekty niemierzalne (błąd)

q_i efekt genu głównego zlokalizowanego w
pozycji " i "

ANALIZA SPRZĘŻEŃ

ANALIZA SPRZĘŻEŃ

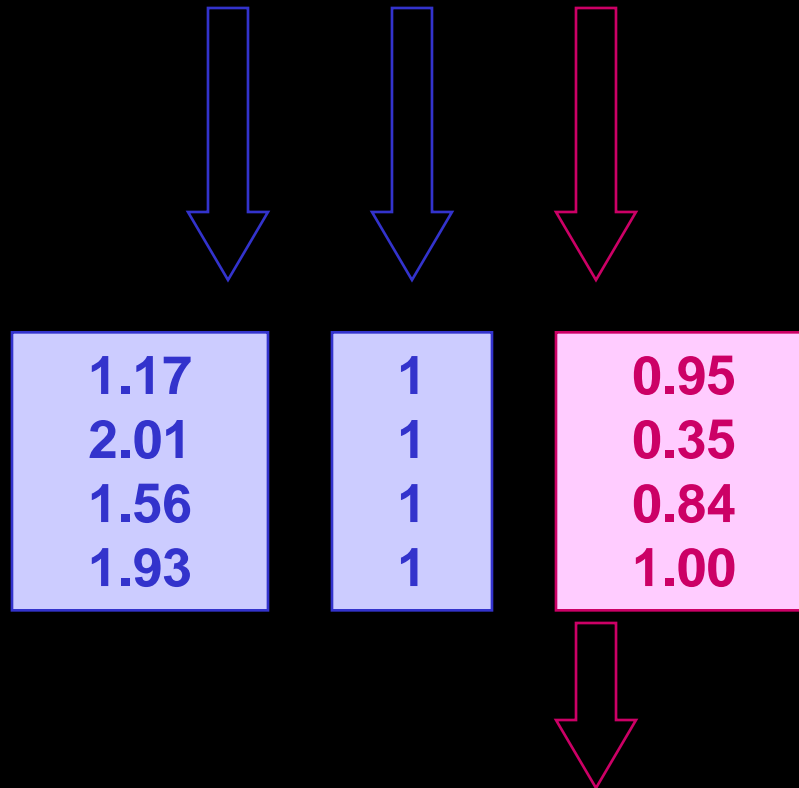
1. Statystyczna procedura poszukiwania genów
2. Wykorzystująca prawdopodobieństwo odziedziczenia **(niewidzialnego)** genu głównego
3. Obliczone na podstawie częstości rekombinacji pomiędzy **(widzialnymi)** markerami

ANALIZA ASOCJACYJNA

1. Statystyczna procedura poszukiwania genów
2. Wykorzystująca korelacje pomiędzy wartościami cechy, a genotypami markerów
3. **UWAGA:** korelacje nie muszą wynikać z bliskości markera i genu na chromosomie

ANALIZA SPRZĘŻEŃ

$$y = \mu + q_i + e$$

- prawdopodobieństwo, że dany osobnik odziedziczył określony genotyp genu głównego (QQ, Qq, qq)
- prawdopodobieństwo jest obliczone na podstawie genotypu markerów

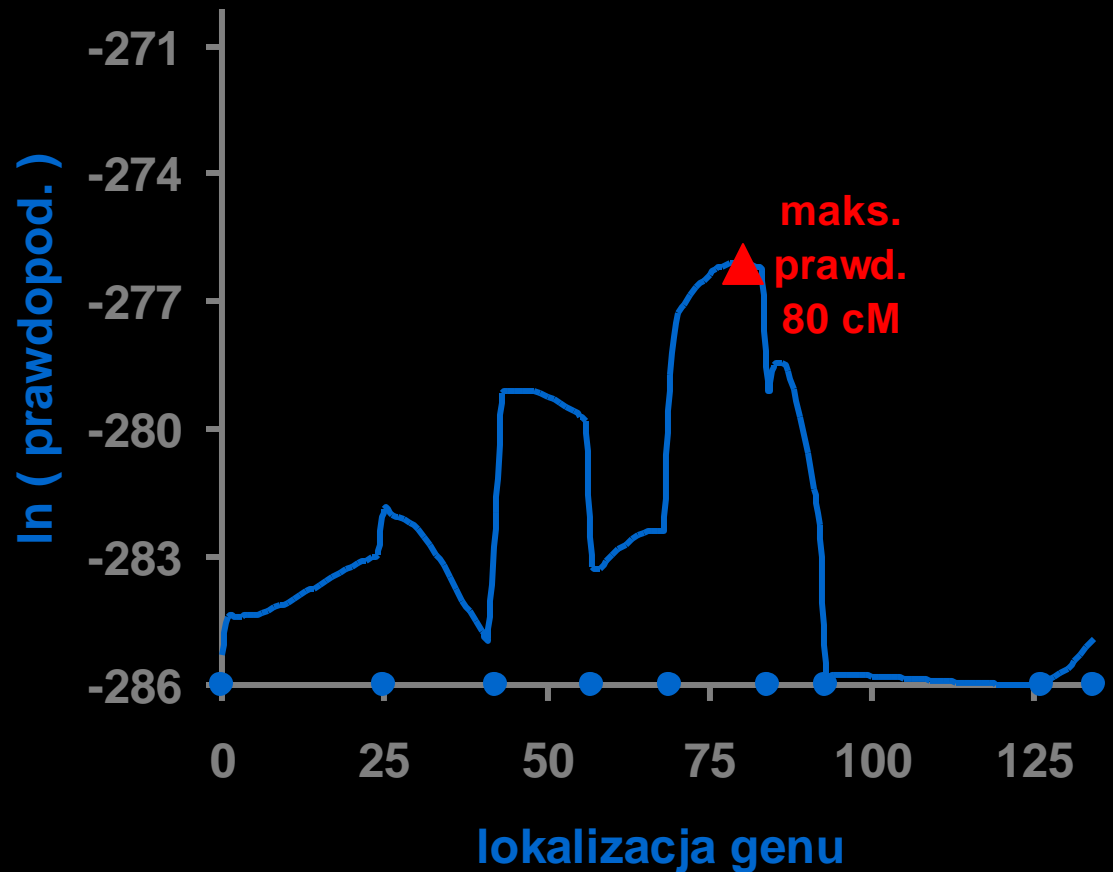
ANALIZA SPRZĘŻEŃ

1) $y = \mu + q_1 + e$ → prawdopodobieństwo

2) $y = \mu + q_2 + e$ → prawdopodobieństwo

...

n) $y = \mu + q_{99} + e$ → prawdopodobieństwo

HIPOTEZY

- H_0 : w pozycji "i" brak genu głównego $\rightarrow q_i = 0$
- H_1 : w pozycji "i" występuje gen główny $\rightarrow q_i \neq 0$

MODELE STATYSTYCZNE

- MODEL0: $y = \mu + e$
- MODEL1: $y = \mu + q_i + e$

TEST

- LRT (*likelihood ratio test*)

$$\text{LRT} = -2 [\ln \text{Pr} (\text{MODEL } 0) - \ln \text{Pr} (\text{MODEL } 1)] \sim \chi^2_{M1-M0}$$

ANALIZA SPRZĘŻEŃ

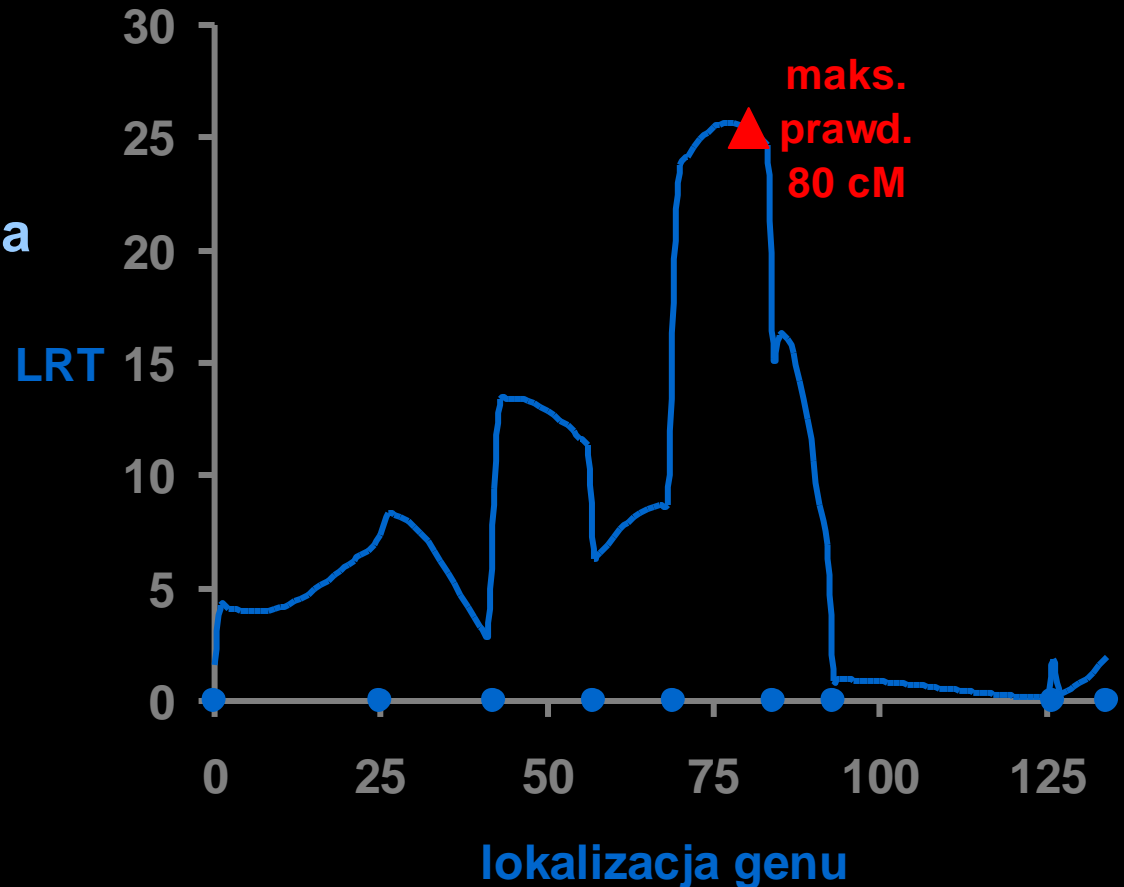
- najbardziej prawdopodobna lokalizacja genu: 80 cM
- dla pozycji 80 cM TLR = 25.46
- założone maksymalne prawdopodobieństwo błędu $\alpha_{MAX} = 0.01$
- prawdopodobieństwo błędu dla LRT=25.46 wynosi $\alpha_T = 0.0000045$

• $\alpha_{MAX} > \alpha_T$

→ H_1

→ na dziedziczenie cechy ma wpływ gen główny

→ gen jest zlokalizowany na chrom. 6 ok. 80 cM od pierwszego markera

AnimalQTLdb

<http://www.animalgenome.org/cgi-bin/QTLdb/index>

This Animal Quantitative Trait Locus (QTL) database (**AnimalQTLdb**) is designed to house all publicly available QTL data on livestock animal species for easily locating and making comparisons within and between species. The database tools are also added to link the QTL data to other types of genome information, such as RH maps, physical maps, and human genome maps. Besides the QTL data from species listed below, we also plan to apply the tool to other animal species where feasible. **JAS** among other journals require that new QTL data be entered into this database before they may be published.

Pig QTL

There are **4,928** QTLs from **205** publications curated into the database. Those QTLs represent **499** different traits (see **data summary** for details).

Cattle QTL

There are **2,344** QTLs from **114** publications curated into the database. Those QTLs represent **185** different traits (see **data summary** for details).

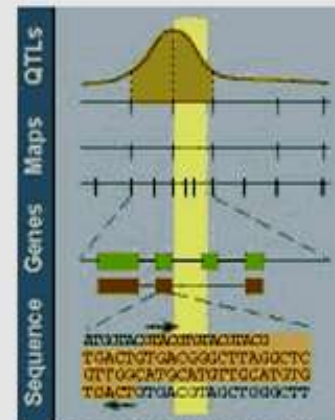
Chicken QTL

There are **1,290** QTLs from **70** publications curated into the database. Those QTLs represent **164** different traits (see **data summary** for details).

Sheep QTL

There are **84** QTLs from **15** publications curated into the database. Those QTLs represent **30** different traits. Currently it is under active development at the Faculty of Veterinary Science, The University of Melbourne, Australia (see **data summary** for most recent updates).

This graph is adopted from the Rat GDB with kind permission

Frequently asked questions: It is designed to serve as a User's Guide to QTLdb, addressing the use, application and related issues.

New Data: If you have new QTL data that has not been included in the current release, please either (1) register as a QTLdb curator to input it directly by yourself (see "Database Curators / Editors" below), or (2) inform our Bioinformatics Team so that we can include it for curation before the next release.

- 1. Modelowanie zmienności genetycznej**
- 2. Modele statystyczne**
- 3. Analiza sprzężeń**